

Projektnamn

Suc tillgänglighet och RC

Dokumenttyp

PM

Ärendenummer

TRV 2020/117008

Skapad av

M.Wall /A.Sundberg, Tyréns

Godkänt datum

2022-04-04

Rev datum**Godkänt av**

P. Törnkvist

Filnamn

156842-01B-013-1002

Version

—

Dokumenttitel

PM Byggnadsinventering kulturmiljö

Dubbelspår Kubikenborg-Sundsvall C

Bilaga3 Rapport Buller- & vibrationsutredning

Granskningsstatus/Syfte:**Handlingstyp:****Ändringslogg**

Version	Datum	Ändring	Godkänt av

Innehållsförteckning

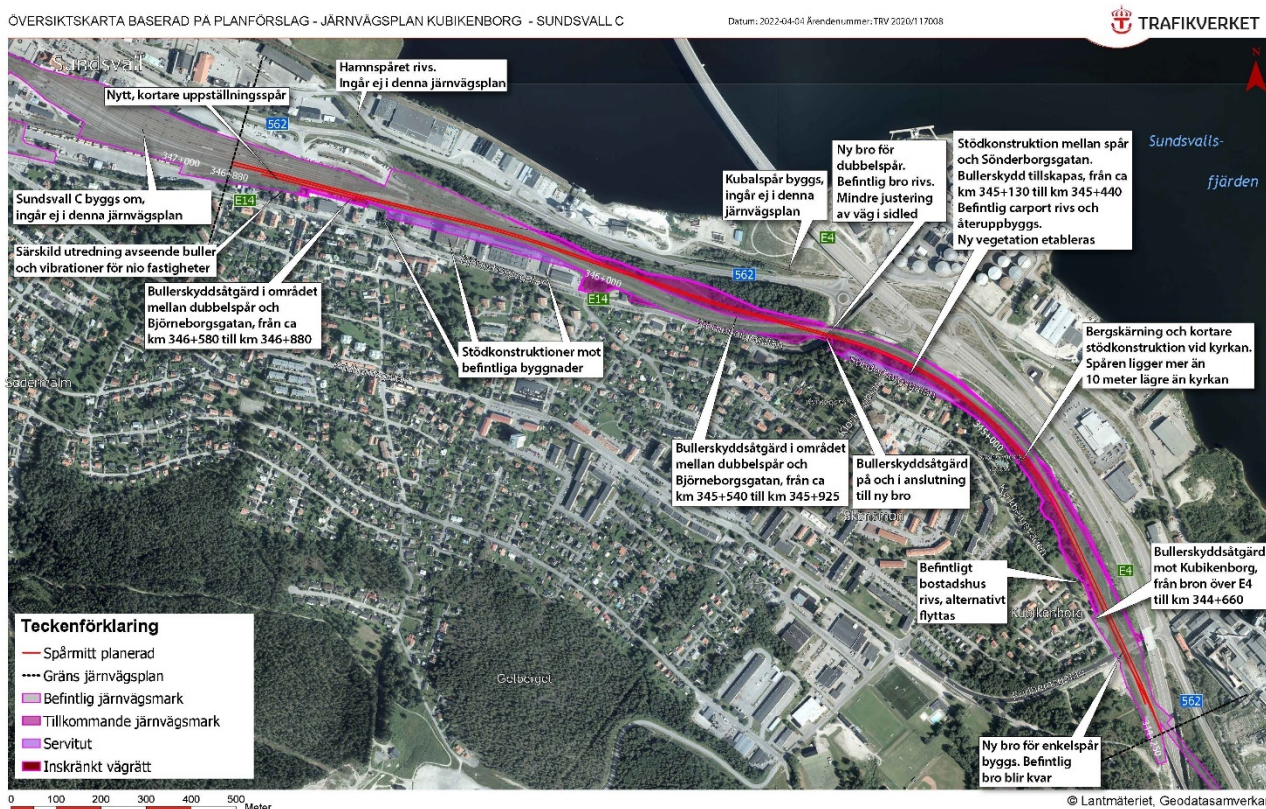
1	Inledning	3
1.1	Syfte och metod	3
2	Förutsättningar och avgränsningar	4
3	Underlag	5
4	Förklaring till tabell	5
5	Fastigheter och rekommendationer	5
6	Referenser	14
	Kartor	15

1 Inledning

Trafikverket har påbörjat planläggningen och upprustningen av Ostkustbanan och ombyggnaden av Sundsvalls bangård. Bullerberäkningar har gjorts för nuläget, nollalternativet samt planförslaget med och utan bullerskyddsåtgärder.

Ett stort antal fastigheter beräknas utsättas för höga ljudnivåer inom utredningsområdet. För att förbättra ljudmiljön är bullerskyddsvallar och/eller skärmar ofta det effektivaste sättet att dämpa ljud från trafik. Fastighetsnära bullerskyddsåtgärder övervägs när bullerskyddsskärm eller vall inte är lämplig eller möjlig vid de bullerberörda fastigheterna.

Fastighetsnära bullerskyddsåtgärder kan också vara aktuella som komplement när föreslagna spårnära åtgärder inte ger tillräcklig bullerreducerande effekt. Fastighetsnära åtgärder kan vara en eller flera av dessa: fönsterbyte eller komplettering av befintliga fönster, byte till ljuddämpad friskluftsventil, komplettering av vägg/tak med invändig gipsning, lokalt bullerskydd för uteplats samt lokal skärm vid till exempel fastighetsgräns.

Figur 1. Orienteringsbild för den aktuella sträckan. Karta hämtad från järnvägsplan Kubikenborg-Sundsvall, Trafikverket 2022.

1.1 Syfte och metod

Syftet med detta PM är att bedöma om de fastigheter som föreslås fastighetsnära bullerskyddsåtgärder har ett kulturvärde att ta hänsyn till inför planerade åtgärder samt rekommendationer för hur detta kan göras, för att undvika eller minimera en eventuell negativ påverkan på de kulturhistoriska värdena.

De fastigheter som är aktuella för fastighetsnära bullerskyddsåtgärder (enligt Rapport Buller- och vibrationsutredning, Trafikverket 2022) har inför framtagandet av detta PM inventerats och fotodokumenterats 2019-02-19 av SWECO samt 2021-10-26 respektive 2022-01-15 av Tyréns.

Därefter har en översiktlig bedömning av fastigheternas kulturvärde gjorts. Bedömningarna har gjorts utifrån nuläge och byggnadernas befintliga skick, samt vad som kan utläsas av detta genom

antikvarisk sakkunskap och erfarenhet. I vissa fall har underlaget varit kompletterat med äldre foton och Sundsvalls Museums inventeringsblanketter från 1971, "Urval bebyggelse 1940-1980" samt "Kulturmiljöer inom Sundsvalls kommun". Inga ytterligare arkivhandlingar har studerats inom ramen för denna inventering.

Värdering och bedömning tar stöd i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2016:6) och RAÄ:s plattform för kulturhistorisk värdering och PBL. Värderingen är översiktlig och utgör därmed inte en fullständig klassning utifrån PBL.

2 Förutsättningar och avgränsningar

I inventeringen har vi behandlat de byggnader som anges som bullerutsatta enligt angivet underlag. I uppdraget har inte ingått någon analys utifrån eventuell rivning av byggnader.

Med benämningen "exteriör" avses här byggnadens utvändiga delar med undantag av takbeklädnad, vilket inte har beaktats i detta PM. Med benämningen "fasad" avses här väggytor exteriört exklusive fönster, dörrar och ventiler etcetera.

Ändring av byggnaders yttre utseende inom detaljplanerat område kräver bygglov (enligt 9 kap 2 §), med undantag för en- och tvåbostadshus där bygglov endast krävs om åtgärden väsentligt ändrar byggnadens eller områdets karaktär (9 kap. 5 §).

Plan- och bygglagen (2010:900), PBL

PBL reglerar hur mark- och vattenområden används samt hur markanvändningen ska utvecklas. Lagen fastställer att planläggningen av mark- och vattenområden är en kommunal angelägenhet och ställer krav på att kommunen upprättar en översiktsplan över hela kommunen. Lagen innehåller föreskrifter om bland annat detaljplaner och bygglov.

PBL 8 kap. Krav på byggnadsverk, byggprodukter, tomter och allmänna platser

Plan- och bygglagens åttonde kapitel reglerar krav på byggnadsverk, byggprodukter, tomter och allmänna platser. Byggnader som bedöms ha särskilt högt kulturhistoriskt värde omfattas av förbud mot förvanskning av kulturvärden, 8 kap. 13§. För alla byggnader gäller även varsamhetskrav och särskilda krav vid underhåll enligt 8 kap. 17§ och 14§.

1§ - Byggnadsverkets utformning

En byggnad ska

2. ha en god form-, färg- och materialverkan

13 § - Förbud mot förvanskning

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas. Enligt 13 § 1 st. p.4 ska förvanskningsförbudet även tillämpas på bebyggelseområden.

14 § - Underhåll

Ett byggnadsverk skall hållas i vårdat skick och underhållas så att de tekniska egenskaper som avses i 4 § i huvudsak bevaras. Underhållet skall anpassas till omgivningens karaktär och byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt.

17 § - Varsamhet

Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad skall utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.

PBL 2 kap. Allmänna och enskilda intressen

6 §

Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

3 Underlag

Detta PM baseras på underlag över fastigheter som är aktuella för fastighetsnära åtgärder som har erhållits av Teknikområde Buller 2021-10-14.

I bedömningen har använts fotounderlag från 2019 framtaget av SWECO, arkivmaterial med foto från 1971 samt fotodokumentation av Tyréns oktober 2021 samt januari 2022.

4 Förklaring till tabell

I underlaget har vi delat in samtliga fastigheter i en av fyra kategorier:

Blå - motsvarar särskilt värdefull bebyggelse från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Grön – motsvarar värdefull bebyggelse från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt.

Gul - innebär att bebyggelsen har positiv betydelse för stadsbilden/landskapsbilden och/eller har ett visst kulturhistoriskt värde.

Röd - byggnaden bedöms inte besitta något kulturhistoriskt värde relevant för denna åtgärdsinventering, eller är så kraftigt förändrad att särskilda anpassningar inte bedömts nödvändiga i detta fall.

Bedömningarna är enbart relaterade till byggnader inom detta projekt och innebär inte en regelrätt klassning utifrån PBL respektive KML.

5 Fastigheter och rekommendationer

I detta kapitel ges rekommendationer inför utförande av bullerdämpande åtgärder för de utpekade fastigheterna, utifrån deras bedömda värde och nuvarande skick. Rekommendationerna omfattar byggnader inom kategorierna blå, grön och gul.

Generella rekommendationer vid förändringar av fasader eller fönster på dessa byggnader:

- Fönster bör inte ges en indragen placering i förhållande till fasadliv.
- Utflytt av fasadliv bör undvikas.

Angående bullerskärmar anges i Gestaltungsprogram för Dubbelspår Kubikenborg-Sundsvall C: *”Bullerskydd utformas i färger och material anpassade efter platsen, exempelvis stående lockpanel i ljus grå eller grågrön kulör så som husen kring Sönderborgsgatan. Där utrymmet tillåter förankras de i landskapet med låga blommande buskar.*

Vid långa eller höga skärmar ska utformningen varieras så att skärmen uppfattas som kortare och lägre. Där det är aktuellt med vallar flackas ytterlänter ut mot omgivande mark medan innerslänter mot spåret kan ges en brantare lutning.”

Ur antikvarisk synvinkel bör de järnvägsnära bullerskärmar ta hänsyn till kulturmiljöns helhetskaraktär. Idag finns bullerskärmar utefter Björneborgsgatan, om dessa byts ut bör samråd ske med antikvariskt sakkunnig för anpassning av höjd, färg och utformning.

Slutligt utförande och placering av bullerskärmar nära kulturhistoriskt värdefull bebyggelse bör samrådas med antikvariskt sakkunnig. Detsamma gäller vid tillskapandet av bullerskyddade uteplatser inom kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. De inventerade uteplatserna har inte bedömts besitta något högt kulturhistoriskt värde i sig, dock bör anpassning ske i förhållande till kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Antikvariskt sakkunnig medverkar vid åtgärder på blå och gröna fastigheter enligt tabell nedan, detta inarbetas i Trafikverkets AF inför upphandling av entreprenör.

Nedan följer en förteckning över inventerade fastigheter med rekommenderade anpassningar vid bullerskyddsåtgärder.

Fastighetsbeteckning	Rekommenderad anpassning vid bullerskyddsåtgärder
ALMEDAL 2	Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck. Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.
ALMEDAL 4	Ingen särskild anpassning krävs.
ALMEDAL 6	Befintliga fönster har liknande indelning som de tidigare, eventuellt ursprungliga, fönstren (enligt foto från 1971). Detta bör även eftersträvas vid framtida byten. Med fördel kan man då även återskapa de ursprungliga fönstrens utformning vad gäller material och indelning i sin helhet. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
ALMEDAL 7	Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla uttryck och dimensioner på takfot och panel. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
ALMEDAL 10	Man kan med fördel behålla befintliga tvåluftsfönster och även utgå från dessa vid eventuellt byte av övriga fönster. Det nätta uttrycket på balkongernas front och räcken bör behållas. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
ALMEDAL 11	Ingen särskild anpassning krävs.
ALMEDAL 12	Befintliga fönster är möjligen ursprungliga och bör i första hand behållas. Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka om det funnits äldre fönster och i sådana fall utgå från dessa. Fönstervirket bör vara i trä och fönsterfoder hyvlade. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla uttryck och dimensioner på panel. Fasadliv bör inte flyttas ut. Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.
ALMEDAL 13	Ingen särskild anpassning krävs.
ALMEDAL 14	Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Samma förhållande gäller för fasadpanelen. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
ALMEDAL 15	Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Detsamma gäller för panelen. Foton från 1970-talet visar locklistpanel samt tvåluftsfönster utan fönsterfoder. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.

	Fasadliv bör inte flyttas ut. Panelens uttryck och dimensioner behålls. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
ALMEDAL 18	
ALMEDAL 19	Ingen särskild anpassning krävs.
ALMEDAL 22	Ingen särskild anpassning krävs.
	Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
BANGÅRDEN 1	
	Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa. Fasadliv bör inte flyttas ut. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
BANGÅRDEN 2 (Hus 1)	
	Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa. Fasadliv bör inte flyttas ut. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
BANGÅRDEN 2 (Hus 2)	
	Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Fönstervirket bör vara i trä och fönsterfoder hyvlade. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material, uttryck och dimensioner på takfot och panel. Fasadliv bör inte flyttas ut. Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.
BANGÅRDEN 3	
	Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck. Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.
BANGÅRDEN 4	
	Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa. Fönsterfoder och listverk bör då ha en hyvlad yta. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
BANGÅRDEN 5	
BLECKSLAGAREN 6	Ingen särskild anpassning krävs.
	Byggnadens exteriör är till stora delar välbevarad med vissa senare tillägg. Vid eventuella förändringar av exteriören ska hänsyn tas till ursprungligt utförande. Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.
BLECKSLAGAREN 8	
BLECKSLAGAREN 10	Ingen särskild anpassning krävs.
	Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck. Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.
BLÅSÅSEN 1	

GRUNDEN 1 (5)	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar, likt det som ursprungligen suttit där. Behåll en- och tvåluftsfönster. Fasaden med sina detaljer bevaras. Fasadliv bör inte flyttas ut.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
GRUNDEN 1 (26)	<p>Vid eventuell förändring av fasaden bör hänsyn tas till Grunden 17. Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
GRUNDEN 6	Ingen särskild anpassning krävs.
GRUNDEN 9	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Fönsterfoder bör då ha en hyvlad yta. Vid eventuella förändringar av fasad bör också hänsyn tas till omgivande bebyggelse utmed gatan. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material, uttryck och dimensioner på fasadpanel samt bevara fasadlivet i befintligt läge.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid eventuellt anläggande av ny bullerskyddad uteplats.</p>
GRUNDEN 10	<p>Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa. Fönsterfoder och listverk bör då ha en hyvlad yta. Vid eventuella förändringar bör också hänsyn tas till omgivande bebyggelse utmed gatan.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid eventuellt anläggande av ny bullerskyddad uteplats.</p>
GRUNDEN 11	<p>Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
GRUNDEN 12	<p>Bibehåll det exteriöra uttrycket på fönsterfoder, överstycken och dörrumfattning. Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot finare dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Fönstervirket bör vara i trä. Fönsterfoder och övriga listverk bör ha en hyvlad yta. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material, uttryck och dimensioner på fasad, fasadindelningar och fasaddetaljer.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
GRUNDEN 13 (7B)	<p>Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa. Fönsterfoder och listverk bör då ha en hyvlad yta. Vid eventuella förändringar bör också hänsyn tas till omgivande bebyggelse utmed gatan.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
GRUNDEN 15	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>

	<p>Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck. Undantag från detta utgör senare tillkomna fönsterbågar. Vid eventuellt byte av dessa bör man sträva mot finare dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Fönstervirket bör vara i trä och fönsterfoder hyvlade.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
GRUNDEN 17 (28A-B)	
GRUNDEN 17 (28C-F)	Ingen särskild anpassning krävs.
	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Vid eventuella förändringar bör också hänsyn tas till intilliggande byggnad västerut. Fasadlivet bör inte flyttas ut.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
GRUNDEN 17 (30A-B)	
HAMMAREN 1	Ingen särskild anpassning krävs.
HAMMAREN 2	Ingen särskild anpassning krävs.
	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot finare dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material, uttryck och dimensioner på fasad och fasaddetaljer.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
HAMMAREN 4	
HAMMAREN 6	Ingen särskild anpassning krävs.
	<p>Vid eventuellt byte av fönster bibehåll nuvarande fönsterindelning.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
HAMMAREN 7	
	<p>Vid eventuellt byte av fönster kan man med fördel undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck samt bevara fasadlivet i befintligt läge.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
HASSELBACKEN 9	
	<p>Vid eventuellt byte av fönster kan man med fördel undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck samt bevara fasadlivet i befintligt läge.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
HASSELBACKEN 10	
	<p>Vid eventuellt byte av fönster kan man med fördel undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck samt bevara fasadlivet i befintligt läge.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
HASSELBACKEN 11	
LAPPSTAN 3 (9A-F)	Ingen särskild anpassning krävs.
	<p>Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa. Fönsterfoder och listverk bör då ha en hyvlad yta.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
LINJALEN 8	

LINJALEN 9 (2A)	<p>Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck, inklusive balkonger. Dessa ska inte heller glasas in. De senare tillkomna entréportarna kan dock med fördel bytas mot nya i trä med ursprungliga portar som förlaga.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
LINJALEN 9 (2E)	<p>Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck, inklusive balkonger. Dessa ska inte heller glasas in. De senare tillkomna entréportarna kan dock med fördel bytas mot nya i trä med ursprungliga portar som förlaga.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
LINJALEN 9 (2D)	<p>Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck, inklusive balkonger. Dessa ska inte heller glasas in. De senare tillkomna entréportarna kan dock med fördel bytas mot nya i trä med ursprungliga portar som förlaga.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
LINJALEN 9 (2C)	<p>Byggnadens exteriör ska bevaras till material, form och uttryck, inklusive balkonger. Dessa ska inte heller glasas in. De senare tillkomna entréportarna kan dock med fördel bytas mot nya i trä med ursprungliga portar som förlaga.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
LUREN 12	<p>Vid eventuellt byte av fönster kan man med fördel undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Behåll fasadindelning.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
MON 6	<p>Befintliga fönster utan uppenbara brister bör behållas. Behåll balkonger vid eventuell förändring av fasad. fasadliv bör inte flyttas ut.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
NITAREN 3	Ingen särskild anpassning krävs.
NITAREN 11	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
PLIKTHUGGAREN 5	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Detsamma gäller ytterdörren. Fönstervirket bör vara i trä och fönsterfoder hyvlade. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material, uttryck och dimensioner på takfoten. Fasadliv bör inte flyttas ut.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
PRÄSTGÅRDEN 8	Fasadlivet bör inte flyttas ut. Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.
PRÄSTGÅRDEN 9	Ingen särskild anpassning krävs.

	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Fönstervirket bör vara i trä. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck på fasad.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
PRÄSTGÅRDEN 10	
PRÄSTGÅRDEN 12	Ingen särskild anpassning krävs.
	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Med fördel kan man undersöka hur de ursprungliga fönstren sett ut och utgå från dessa. Fönsterfoder bör ha en hyvlad yta. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material, uttryck och dimensioner på takfoten. Fasadliv bör inte flyttas ut.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
RORSMANNEN 2	
RORSMANNEN 5	Ingen särskild anpassning krävs.
	<p>Vid eventuell förändring av fasad eller fönster kan man med fördel undersöka hur dessa tidigare sett ut och utgå från dessa. Man bör sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Fönsterfoder och listverk bör ha en hyvlad yta. Fasadliv bör inte flyttas ut.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
SKÖNSMON 1:82	
SKÖNSMON 1:84	Ingen särskild anpassning krävs.
	<p>Vid eventuellt byte av fönster och portar kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa. Sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck på fasad. Fasadliv bör inte flyttas ut.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
STABBFOTEN 9	
	<p>Vid eventuellt byte av fönster och portar kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
STABBFOTEN 10	
	<p>Vid eventuellt byte av fönster och portar kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
STABBFOTEN 11	
	<p>Vid eventuellt byte av fönster och portar kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
STABBFOTEN 12	
	<p>Vid eventuellt byte av fönster bör man sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar och karm.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid anläggande av eventuell ny bullerskyddad uteplats.</p>
STABBFOTEN 13	
SÅGSTÄLLAREN 1	Ingen särskild anpassning krävs.

SÅGSTÄLLAREN 14 (18)	<p>Vid eventuellt byte av fönster och portar kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa. Sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Fönstervirket bör vara i trä. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck på fasad. Behåll fönsteromfattningarna i putsen.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
SÅGSTÄLLAREN 14 (20A-B)	<p>Vid eventuellt byte av fönster och portar kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa. Sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Fönstervirket bör vara i trä. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck på fasad. Behåll fönsteromfattningarna i putsen.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
SÅGSTÄLLAREN 14 (22A-B)	<p>Vid eventuellt byte av fönster och portar kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa. Sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Fönstervirket bör vara i trä. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck på fasad. Behåll fönsteromfattningarna i putsen.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
SÅGSTÄLLAREN 14 (24)	<p>Vid eventuellt byte av fönster och portar kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa. Sträva mot fina dimensioner på fönsterbågar. Fönstervirket bör vara i trä. Vid eventuella fasadåtgärder bör man bibehålla material och uttryck på fasad. Behåll fönsteromfattningarna i putsen.</p> <p>Utformning av eventuell bullerskyddad uteplats görs med hänsyn till byggnadens karaktär.</p>
SÅGSTÄLLAREN 15	<p>Vid eventuellt byte av fönster kan man med fördel undersöka hur de ursprungligen sett ut och utgå från dessa. Fasadliv bör inte flyttas ut.</p> <p>Ingen särskild anpassning krävs vid eventuellt anläggande av ny bullerskyddad uteplats.</p>

6 Referenser

Fotodokumentation SWECO 2019-02-19

Fotodokumentation Tyréns 2021-10-26

Fotodokumentation Tyréns 2022-01-15

Inventering Sundsvalls museum 1971

Lantmäteriets flygfoton från 1955-1967 via Eniros karttjänst

Trafikverket 2022. Rapport Buller- och vibrationsutredning

<https://sundsvallsminnen.se/hus-och-kulturmiljoer/byggnader/kulturmiljo-och-byggnadsinventeringar/>. *Urval bebyggelse 1940-1980*, Sundsvalls kommun, 2018. *Kulturmiljöer inom Sundsvalls kommun*, Sundsvalls museum, 1993

Kartor

Kartor över fastigheter som är aktuella för fastighetsnära bullerskyddsåtgärder och som behandlas i PM Byggnadsinventering.

